

Lekce 6

Další dary služebnosti: 2 dávání, vedení, prokazování milosrdenství, pomoc

V minulé lekci jsme vyjmenovali tři dary služebnosti, které jsou uvedeny v Ř 12. V průběhu lekce jsme si mohli postupně uvědomit, jak každý člen církve přijímá požehnání z duchovních darů. Někteří věřící přijmou do svého života určitý dar a celému tělu je to ziskem.

Nyní jsme připraveni na to, abychom se seznámili s dalšími čtyřmi dary služebnosti, z nichž každý má svou důležitou funkci a účel. S tím, jak se budeme blíže s těmito dary seznamovat, bude se zvětšovat i požehnání, které nám mohou přinést.

Během této lekce se modli a buď otevřený Duchu svatému. Uvědomíš-li si důležitost darů služebnosti ve svém životě, díky našemu Pánu Bohu za to.

osnova lekce

Dar dávání

- Definice daru
- Vysvětlení daru a příklady
- Účel daru

Dar vedení

- Definice daru
- Vysvětlení daru a příklady
- Účel daru

Dar prokazování milosrdenství

- Definice daru
- Vysvětlení daru a příklady
- Účel daru

Dar pomoci

- Definice daru
- Vysvětlení daru a příklady
- Účel daru

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- vyjmenovat sedm darů z této skupiny a vysvětlit je;
- přiblížit účel každého z těchto darů služebnosti;
- uvést, co můžeš pro rozvoj darů ve svém životě udělat ty.

studijní činnosti

1. Pokračuj v memorování 1Kor 13. Než skončíš tuto kapitolu, měl bys být schopen citovat prvních devět veršů, aniž by ses podíval do Bible.
2. Do svého sešitu si vypiš sedm darů služebnosti z této skupiny.
3. Pozorně si pročti tuto lekci. Zakroužkuj slova, která označují každý ze sedmi darů z této skupiny, až na ně v této lekci naražíš.
4. Stejně jako v předchozích lekcích si vypracuj osobní test.

rozvinutí lekce

DAR DÁVÁNÍ

Úkol 1. Vysvětli funkci a účel daru dávání.

Definice daru

„Kdo rozdává, ať dává upřímně“ (Ř 12,8).

Dávání nepotřebuje žádné vysvětlení, každý ví, co je to dávat. Nicméně dar dávání určitou definici vyžaduje. Máme tím na mysli Boží dar, který umožňuje věřícímu dávat svobodně a štědře z toho, co má, aby byly naplňovány potřeby lidí a Božího díla. Dar dávání se týká jednak našich peněz, ale rovněž takových věcí jako je čas, síla či talent.

Vysvětlení daru a příklady

Dar dávání vzejde ze spojení lidských a Božích schopností. Schopnosti člověka jsou někdy velmi omezené, leč Boží možnosti

nemají hranic. Když se omezené lidské možnosti spojí s nezměrnými Božími, i nemožné se stává možným. A přesně to se děje při rozvíjení daru dávání.

Velmi nám pomůže pochopit dar dávání, podíváme-li se, co na toto téma píše Pavel v 2Kor 8 a 9. Zde je několik myšlenek obsažených v této pasáži.

1. *Dar dávání se může rozvíjet tak, že následujeme příkladu jiných.* „(Makedonští) dali sami sebe předně Pánu a z vůle Boží také nám“ (2Kor 8,5).
2. *Dar dávání je v životě věřícího důležitý.* „Jako jste ve všem bohatí, ve víře, v slovu, v poznání, v horlivosti i v lásce, kterou máte k nám, buďte bohatí i v tomto díle milosti“ (2Kor 8,7).
3. *Dar dávání není na základě nařízení.* „Neříkám to jako nařízení“ (2Kor 8,8, NS).
4. *Nejlepší příklad pro dar dávání nám položil sám Pán Ježíš.* „Byl bohatý, ale pro vás se stal chudým (dával), abyste vy jeho chudobou zbohatli“ (2Kor 8,9).
5. *Dar dávání přichází k těm, kteří ochotně dávají.* „Vždyť radostného dárce miluje Bůh“ (2Kor 9,7b).
6. *Máme jistotu, že naše vlastní potřeby budou naplněny.* „Bůh má moc zahrnout vás všemi dary své milosti, abyste vždycky měli dostatek všeho“ (2Kor 9,8).
7. *Dar dávání ukazuje Boží zájem o každé dobré dílo.* „Aby vám ještě přebývalo pro každé dobré dílo“ (2kor 9,8b).
8. *Dar dávání je příslibem velké odměny.* Tento poslední bod nenalezeme v 2. Korintským, ale v dopise Filipským 4,17: „Jde mi o to, aby rostl zisk, který se připisuje k vašemu dobru“ (rozuměj v nebi).

V 1Kr 17,8-16 je příběh, ze kterého se můžeme ohledně daru dávání velmi poučit. Prorok Eliáš přišel k jedné vdově právě v době, kdy zemi zachvátil veliký hlad. Když přišel k jejímu domu, viděl ji sbírat dříví. Požádal ji o vodu a o chléb. Řekla mu, že vše, co

v domě má, je „jen hrst mouky a v láhvi trochu oleje.“ Pak dodala: „Najíme se a zemřeme.“

Zcela jistě si myslela, že nemá co dát. Ale Elijáš jí dal veliké poučení. Požádal ji, aby vzala to, co má, a připravila mu malý bochník chleba. Kdybychom nevěděli, jaký je konec toho příběhu, asi bychom řekli: „Příšerné! S jakou neomaleností si ten prorok řekl chudé vdově o takovou věc!“ Nicméně Elijáš věděl, co udělá Bůh. Tak jí řekl, ať dá vše, co má. To bylo klíčem k velkému objevu. Připomeňme si, že když dáváme, vytváříme tím základ pro dar dávání. Tento dar jen tak nepadne z nebe přímo do našich srdcí, na to je třeba být aktivní. Je třeba dávat z toho, co máme.

Někdo by tuto prorokovu prosbu jistě odmítl. Takový člověk by ovšem nepřijal dar dávání. Duch svatý k nám může mluvit tak, jak mluvil k oné vdově. Dar dávání přichází pouze tehdy, jsme-li poslušní.

Té vdově se přihodila úžasná věc. Poté, co Elijášovi poslušně dala všechno co měla, zjistila, že jí oleje a mouky vůbec neubývá. Objevila vlastně ještě jednu věc. Že totiž má dostatek mouky i oleje až do doby, kdy hladomor skončí. Měla dostatek nejen sama pro

sebe, ale i na to, aby naplňovala potřeby druhých. „A měla co jíst po mnoho dní ona i on i její dům.“

Ačkoli si pod pojmem „dar dávání“ většinou představíme peníze, znamená to ve skutečnosti radost z dávání čehokoli, co máme. To může zahrnovat hmotné statky, čas, sílu i talent.

Pokud poslechneme Ducha svatého a štědře dáváme z toho, co máme, budou naplněny i naše vlastní potřeby. Stane se dokonce ještě něco úžasnějšího: budeme mít ještě více z čeho dát druhým. Působí-li dar dávání tak, jak si Bůh přeje, není naše dávání určováno pouze našimi možnostmi, ale Božími možnostmi, stejně jako v případě vdovy.

Nejvyšším důvodem pro dar dávání je tedy to, že budeme moci udělit více druhým.

1. Dávání je takový dar,

- a) prostřednictvím kterého Bůh chce, abychom měli víc pro sebe.
- b) který vyžaduje, abychom měli peníze.
- c) který nám pomáhá dávat svobodně a štědře.
- d) který nám umožňuje dávat, abychom pak mohli dávat ještě víc.

Účel daru

Všechny dary jsou dány proto, aby naplňovaly potřeby Kristova těla. Kromě toho umožňují církvi plnit její poslání. Tak je to i s darem dávání - má naplňovat potřeby jednotlivých údů Kristova těla.

2. Dar dávání přijme věřící proto, že

- a) prostřednictvím něj jsou naplňovány materiální potřeby církve.
- b) je to způsob, jak mohou věřící získat více peněz.
- c) lidé rádi dávají peníze.

DAR VEDENÍ

Úkol 2. Vysvětli funkci a účel daru vedení.

Definice daru

„Kdo stojí v čele, ať je horlivý“ (Ř 12,8). Kdo stojí v čele, ten vede. V 1Kor 12,28 je použito výrazu „řízení církve“.

Dar vedení je tedy dán některým členům Kristova těla proto, aby stáli v čele, aby na církev dohlíželi a řídili ji.

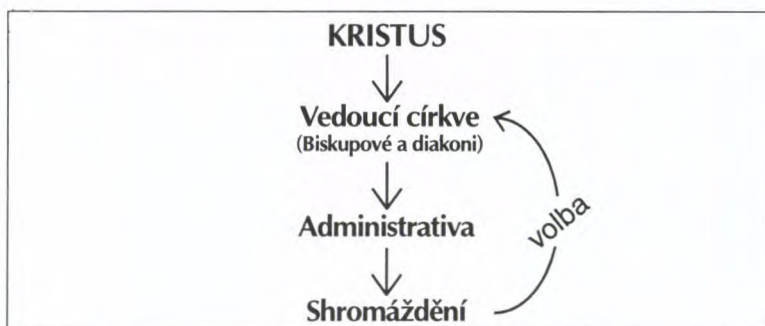
Vysvětlení daru a příklady

Jen si zkus pomyslet, jak by vypadala armáda bez generálů a ostatních důstojníků. Asi si umíš představit, jaké problémy by mělo vojsko, kde by si „každý dělal, co uznal za správné“ (Soudců 17,6). Ve válce by to s takovým vojskem nebyla žádná sláva. Stejně tak církev potřebuje muže, kteří by stáli v čele, dohlíželi na ni a řídili její chod.

Ježíše - hlavu církve - si můžeme představit jako generála mocné armády. On stojí v jejím čele a řídí její chod. Ale k dohlížení a řízení bezpočtu skupinek věřících všeobecné světové církve je zapotřebí křesťanů. Každá taková skupina potřebuje někoho, kdo je nadaný vedením. Příklad pro všechny věřící je „poslouchejte ty, kteří vás vedou, a podřizujte se jim“ (Žid 13,17). Pán tedy dává určitým věřícím dar vedení.

Není třeba, aby všichni křesťané byli vedoucí, ale bez těch s darem vedení se to neobejde. Kdo tento dar má, dokáže organizovat, řídit, vést. Pro církev je to velice důležitá funkce. „Kdo chce být biskupem (vedoucím), touží po krásném úkolu“ (1Tim 3,1).

Pro ty, kteří disponují darem vedení, používá Bible určitá označení:

1. *Vedoucí církve* (biskup). „Má dobře vést svou rodinu a mít děti poslušné a počestné; nedovede-li někdo vést svou rodinu, jak se bude starat o Boží církev?“ (1Tim 3,4-5).

Úřad biskupa (vedoucího) byl v tehdejších sborech jednou z největších zodpovědností. Takový vedoucí byl volen shromážděním, aby na církev dohlížel a byl jejím správcem. Někdy se takovému člověku říká „starší sboru“. Jeho zodpovědností je správa chodu církve. O něco později v novozákonní době, s tím, jak počet i velikost církví rostly, vyvstala potřeba dalšího přeorganizování. Někteří vedoucí ve shromáždění začali užívat titulu „biskup“ a výrazem „starší“ se označoval vedoucí nižšího řádu. Každopádně můžeme v Novém zákoně vidět potřebu pro vznik takovéto organizace.

Biskup-starší musí být schopný vyučovat, ale může si na pomoc vzít někoho s darem pastora-učitele. Hlavní zodpovědností biskupa-staršího je dohlížet na Boží stádo a vést ho.

2. *Diakon* (pomocník). Někteří věřící, kteří nejsou duchovní vedoucí na plný úvazek jako ti, o nichž jsme mluvili v předchozím odstavci, mohou mít dar vedení. Ti obvykle pracují pod biskupy a staršími. 1Tim 3,8 mluví o diakonech (jáhnech). Původní řecký výraz „diakónos“ znamená „pomocník“ či „služebník“. Vyplyvá z toho, že diakoni jsou pomocníci vedoucích při spravování skupin-

ny věřících. „Bratři, vyberte si proto mezi sebou sedm mužů, o nichž se ví, že jsou plni Ducha a moudrosti, a pověříme je touto službou“ (Sk 6,3). Je-li vedení v církvi nutné, snadno z toho chápeme potřebu daru vedení. Tam, kde není žádné vedení, dohlížení a správa, nebude brzy koho vést. Bez řízení a daru vedení by byla církev slabá a nemohla by plnit své poslání. Z těchto důvodů je dar vedení nepostradatelný.

3. Dar vedení

- a) znamená dohlížení na skupinu věřících a řízení jejího chodu.
- b) je darem, který by měla mít většina křesťanů.
- c) není pro úspěch Božího díla nezbytný.

4. Ti, kteří mají dar vedení, jsou schopní,
 a

5. Některé úřady, které spravují věřící s darem vedení, se nazývají

- a) vedoucí církve.
- b) evangelisté.
- c) starší.

Účel daru

Účelem daru vedení je vést věřící k jednotě a dodávat tak Kristovu tělu sílu k tomu, aby mohlo ve světě plnit své poslání. Představ si, že by v nějaké armádě každý voják rozhodoval o tom, kam půjde a co tam bude dělat. Došlo by tak k velikému zmatku. Funkce armádních důstojníků je ta, že vojáky vedou, dohlížejí na ně a řídí jejich počínání, aby tak mohli dosáhnout svých cílů. Stejně tak je to v církvi.

6. Dar vedení je dán do církve proto,

- a) aby mohla být jako armáda.
- b) aby mohla sloužit Bohu co nejlépe.
- c) aby mohla mít vedoucí, starší a evangelisty.

DAR PROKAZOVÁNÍ MILOSRDENSTVÍ

Úkol 3. Vysvětli účel a funkci daru prokazování milosrdenství.

Definice daru

„Kdo prokazuje milosrdenství, ať to činí radostně“ (Ř 12,8, NS).

„Milosrdenství“ znamená „soucit“ s druhým. Prokazovat milosrdenství je tedy totéž co soucítit s druhými, totéž co ukázat jim, že s nimi cítíme, že se dokážeme vžít do jejich situace.

Vysvětlení daru a příklady

Jak mezi věřícími, tak mezi nevěřícími je obrovská potřeba daru prokazování milosrdenství. Lidé prožívají smutek, osamělost, zklamání. Opravdu potřebují někoho, kdo při nich bude stát a mít s nimi soucit. Právě tyto potřeby naplňuje dar prokazování milosrdenství.

Nejlepší ilustraci či příklad daru prokazování milosrdenství nám opět dává sám Pán Ježíš. Podívejme se, jak se v takových situacích Ježíš zachoval:

1. „Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře“ (Mat 9,36).
2. „Když vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto. I uzdravoval jejich nemocné“ (Mat 14,14).
3. „Ježíš pohnut soucitem, dotkl se jejich očí“ (Mat 20,34).
4. „Ježíš se slitoval, vztáhl ruku a dotkl se ho“ (Mk 1,41).
5. „Je mi líto zástupu, neboť již tři dny jsou se mnou a nemají co jíst“ (Mk 8,2).
6. „Když ji Pán uviděl, bylo mu jí líto a řekl jí: ‚Neplač!‘ „ (Luk 7,13).

Ježíš měl s lidmi a pro lidi hluboký soucit. Také jim svůj soucit ukazoval - prokazoval jim milosrdenství. Kdekoli se o Ježíši píše, že cítil k lidem soucit, můžeme také zřetelně vidět, že dělal vše, aby dotyčným pomohl. Nestačí tedy jen mít s lidmi soucit. Musíme jim svůj soucit ukázat tím, že jim budeme prakticky sloužit. Zarmouceným je třeba slova útěchy, osamělým zase přátelství. Zklamaní potřebují slovo povzbuzení, hříšníci zas láskyplné přijetí.

Je například dobré myslet na sirotky a vdovy, ale nestačí jen mít pro ně a s nim soucit. Je nutné jim také pomoci praktickým způsobem. „Zbožnost čistá a neposkvěná před Bohem a Otcem je ... navštěvovat sirotky a vdovy v jejich soužení“ (Jak 1,27).

Pro církve je velice důležité mít mnoho věřících s darem prokazování milosrdenství. Tento dar podporuje všechny ostatní. Například evangelista potřebuje i dar prokazování milosrdenství, který v jeho nitru rozdmýchá soucit s lidmi, kteří ještě nepoznali Pána. Jeho evangelizace je pak mnohem účinnější.

Dobrým příkladem člověka, který měl dar prokazování milosrdenství, je Barnabáš. Byl mužem velkého slitování, díky kterému sloužil lidem ve veliké nouzi. Přečti si o něm následující verše: Sk 9,27; 11,25-26; 15,37-39.

7. Milosrdenství znamená

- a) moc.
- b) lásku.
- c) soucit.
- d) slitování.

8. Lidé potřebují, aby jim někdo prokazoval milosrdenství tehdy, když jsou

- a) úspěšní a silní.
- b) zarmoucení a osamělí.
- c) evangelisté.
- d) hříšníci.

9. Dar prokazování milosrdenství
- a) by mělo mít mnoho věřících.
 - b) potřebují jen evangelisté.
 - c) slouží k naplnění potřeb mnoha lidí.

Účel daru

Funkcí daru prokazování milosrdenství je uschopnit věřící k tomu, aby dokázali mít soucit pro druhé a s druhými a aby se nad nimi dokázali slitovat.

Účelem daru prokazování milosrdenství je ukázat potřebným svůj soucit tím, že jim v čase nouze poskytneme praktickou pomoc. Úžasný dar, co říkáš?

10. Zakroužkuj písmeno u správného dokončení následující věty. Když některý věřící pocítuje s jinými a pro jiné věřící soucit v čase jejich těžkostí, jedná se o
- a) funkci daru prokazování milosrdenství.
 - b) účel daru prokazování milosrdenství.

DAR POMOCI

Úkol 4. Vysvětli účel a funkci daru pomoci.

Definice daru

„A některé zajisté Bůh ustanovil v církvi ... pomocníky“ (1Kor 12,28, Bible kralická).

Dar pomoci je takový dar, který uschopňuje věřícího skrze Ducha svatého k tomu, aby svou službou poskytl úlevu nebo pomoc druhému.

Vysvětlení daru a příklady

Ani jeden křesťan by neměl mít pocit, že na něho žádný duchovní dar nezbyl. Ne všichni jsou apoštolové, proroci, evangelisté nebo pastoři a učitelé, ale kterýkoli věřící může mít dar pomoci. Skutečně to vypadá tak, že někteří jsou mimořádně nadáni Duchem svatým k tomu, aby byli pomocníky. Podívejme se teď na několik míst v Bibli, která nám ukáží, jak dar pomoci působil v době prvotní církve.

1. „Bratří Apolla také povzbudili v jeho úmyslu vypravit se do Achaje a napsali tamním učedníkům doporučující dopis“ (Sk 18,27). To, že učedníci Apolla povzbudili, je další příklad pomoci.

2. „Pozdravujte Urbána, mého spolupracovníka v díle Kristově“ (Ř 16,9). Nedovídáme se zde, v čem tento člověk Pavlovi pomáhal. Možná kázal nebo vyučoval. Možná pomáhal tím, že vedl chválu, nebo měl na starosti správu financí Pavlova týmu. Možná navštěvoval nově obrácené, ale to se můžeme jen domnívat. Každopádně můžeme vidět, jak jsou věřící s darem pomoci pro církve cenní.

3. „Ano i tebe prosím, můj věrný druhu, ujmi se jich (Euodie a Syntyché); vždyť vedly zápas za evangelium spolu se mnou“ (Fil 4,3). Na tomto místě vidíme, že dar pomoci mají i ženy. Ani tady nevíme, jakým způsobem pomáhaly. Setkávaly se s novými věřícími? Připravovaly jídlo pro Pavla a jeho tým? Pomáhaly přimlouvami a modlitbami? Šily pro Pavla a jeho spolupracovníky oděvy a praly je? Možná cokoli z toho, neboť dar pomoci skutečně zahrnuje pomocné práce.

V prvotní církvi měli pro ženu s darem pomoci zvláštní pojmenování - „diakonka“. „Doporučuji vám naši sestru Foibé, diakonku církve v Kenchrejích“ (Ř 16,1).

Muži s darem pomoci se nazývali „diakoni“ (někdy také jáhnové - viz ekumenický překlad). „Diakoni ... ti, kteří dobře vykonali svou službu, získávají si dobré postavení“ (1Tím 3,12-13, NS).

V Jižní Americe byla jedna malá církev, která prožívala mocné Boží působení. Mnoho lidí přicházelo ke spasení a bylo naplňováno Duchem svatým. Místním pastorem-učitelem byl věrný bratr. Kázal Boží slovo a byl také aktivní v navštěvování. Mezi tamními věřícími byla jedna nenápadná tichá žena. Na veřejnosti toho mnoho neřekla, ale pravidelně se modlila. Pro pastora tak byla významnou pomocí. Skrze Ducha svatého měla dar pomoci.

11. Napiš P před každé PRAVDIVÉ tvrzení a N před každé NE-PRAVDIVÉ tvrzení.

- ... **a** Dar pomoci přináší podporu a úlevu druhým.
- ... **b** Stačí, když má dar pomoci několik věřících.
- ... **c** Dar pomoci mohou mít jak muži, tak ženy.
- ... **d** V prvotní církvi se ženám s darem pomoci říkalo „diakoni“.

Účel daru

Funkcí daru pomoci je uschopnit věřící k tomu, aby pomáhali vedoucím a církvi na jakékoli úrovni.

Účelem daru pomoci je podpořit provádění nějaké práce pro šíření Božího království. Funkce tedy mluví o schopnosti pomoci, kdežto účel tohoto daru označuje skutečnou pomoc.

Tak například nějaký bratr může mít mimořádný dar modlit se. To je funkce daru pomoci. Jeho schopnost modlit se však církvi nijak neprospěje, dokud tento dar neuvede do praxe a nezačne se modlit. Pak tento dar plní svůj účel.

12. Určitý Duchem naplněný bratr má zvláštní dar pomoci pastorevi s navštěvováním nemocných. Ukazuje tato věta na funkci nebo na účel jeho daru?

- a)** Funkce.
- b)** Účel.

osobní test

1. Uved' tři způsoby, jakými může křesťan sloužit prostřednictvím daru pomoci.

.....

2. Napiš tři označení, která se mohou použít pro toho, kdo má v církvi dar vedení.

.....

3. Za každou definici napiš dar, který je tu popsán.

a) Dohlížet nad skupinou věřících a řídit její chod.

.....

b) Poskytovat pomoc a úlevu svou službou.

.....

c) Svobodně a štědrě dávat, aby byly naplněny potřeby druhých.

.....

d) Ukazovat druhým, že máme pro ně a s nimi soucit.

.....

4. Člověk, který uplatňuje dar, má schopnost organizovat, řídit a vést.

5. Dar, jehož účelem je pomáhat druhým v jejich finančních potřebách, se nazývá

.....

6. Vyhledej si následující verše a za každým napiš, který dar se na tom místě projevil.

a) Sk 15,37-39

PRO TVOJE POZNÁMKY

Část 3

**Porozumění
darům Ducha**

